

KREMLIN KAAPPAAMA AMERIikka

KEIR GILES

DOCENDO

KREMLIN KAAPPAAMA AMERIikka

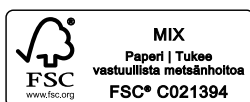
KEIR GILES

**KREMLIN
KAAPPAAMA
AMERIikka**

Suomentanut Tapio Kakko

DOCENDO

*Tämä kirja on omistettu kaikille amerikkalaisille,
niin valtion virkamiehille, sotilaille ja tavallisille
kansalaisille, jotka tekevät joka päivä parhaansa
puolustaakseen maatansa.*

Copyright © Keir Giles, 2026

American Overthrow: Moscow's Endgame in its Long War with Washington

was first published in 2026 by C. Hurst (Publishers) Ltd., London

This edition has been arranged by Red Rock Literary Agency Ltd.

Suomenkielinen laitos:

© Tapio Kakko ja Docendo, 2026

Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

www.docendo.fi

Suomennos: Tapio Kakko

Kannen kuvat: Adobe Stock ja Unsplash

Kannen suunnittelu: Jarkko Lemetyinen / Katse Design

Taitto: Justine Florio / Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-851-085-7

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@docendo.fi

SISÄLLYS

Esipuhe.....	7
Muutoksen tarkastelua	14
1 VENÄJÄN JA YHDYSVALTOJEN PITKÄ SOTA	24
Yhdysvaltojen yhteiskuntaan vaikuttaminen	35
2 YHDYSVALLAT JA VENÄJÄ, TRUMP JA PUTIN	44
Venäjä ja Trump	54
Kyse ei ole vain Trumpista	68
3 YHDYSVALTOJEN VALTA-ASEMAN LUHISTAMINEN.....	76
Yhdysvaltojen tiedusteluyhteisö	83
Yhdysvallat ja sen asevoimat	97
Politisoitumista ja vastarintaa	108
4 YHDYSVALLAT JA SEN LIITTOLAISET.....	115
Pohjoinen sivusta.....	116
Eurooppa.....	122
Eurooppa, Yhdysvallat ja Venäjä	130
5 AMERIKKALAISEN YHTEISKUNNAN UUDELLEEN MUOKKAAMINEN	139
Korruptiota Venäjän malliin.....	151
6 AMERIKKALAINEN AUTOKRATIA.....	165
Puhdistuksia ja kostotoimia	177
ICE	183

7 PÄTEVYYSKYSYMYS	190
Rivikansalaiset kärsivät.....	202
8 SOTA TOSIASIOITA JA TOTUUTTA VASTAAN	216
Median hallinta ja keskittyminen	228
Sota historiaa vastaan	237
9 OIKEUSVALTIO UHATTUNA	243
Laki ja oikeus.....	250
10 YHDYSVALTOJEN SOTA IRANIA VASTAAN (JA VENÄJÄN SOTA UKRAINAA VASTAAN)	265
Meemejä ja matkimista	273
11 VAALIT, TAI SITTE EI	282
12 LOPPUPELI: YHDYSVALTOJEN PAIKKA UUDESSA MAAILMANJÄRJESTYKSESSÄ	296
Etupiirit.....	300
Demokratioiden lähitulevaisuus	306
Yhdysvaltojen lähitulevaisuus	310
Viitteet	317
Kiitokset	387

ESIPUHE

Donald Trump palasi Valkoiseen taloon vuonna 2025. Hänen toisen toimikautensa alkukuukaudet näyttivät niin Yhdysvalloissa kuin kaikkialla maailmassa summittaiselta ja suunnittelemattomalta kaaokselta, kun presidentti otti valvontaansa ja lakkautti valtion hallintoelimiä toinen toisensa jälkeen tai supisti niiden toimivaltaa ja henkilöstöä Elon Muskin Doge-ryhmän avustamana. On lähes mahdotonta nimetä yhtään koskemattomaksi jäänyttä liittovaltion ministeriötä. Joiltakin vietiin toimintaedellytykset, toiset muutettiin puolueettomista organisaatioista Trumpin määräysten kyseenalaistamattomiksi toimeenpanijoiksi. Hallintoelimiä koskevien otsikoiden vyöry esti kansalaisia huomaamasta uutistulvan alla piilevää isoa kuvaa ja muutoksen kokonaisvaikutusta.¹ Vielä jälkeensäkin kommentaattorit luonnehtivat ajanjaksoa ”seksorron kylvämiseksi ilman mitään tarkoitusta”.² Näennäisen kaaoksen alta on kuitenkin erotettavissa yhteinen tekijä lähes kaikille tammikuussa 2025 alkaneille ja yhä jatkuville tuhotoimille: ne vahingoittavat Yhdysvaltojen ja yhdysvaltalaisten etuja ja auttavat Yhdysvalloille vihamielisiä toimijoita, ennen muuta Venäjää.

Trumpin kannattajat ja anteeksipyytelijät ja jopa puolueettomat kommentaattorit, jotka koettavat löytää jotakin järkeä meneillään olevista tapahtumista, yrittävät tulkita Trumpin tekemisiä pystyvän johtajuuden ilmentymäksi

ja ”Amerikka ensin” -agendan määrätietoiseksi toteuttamiseksi. Niin Yhdysvalloissa kuin muualla maailmassa ennakoidaan kuitenkin yleisesti maan olevan tuhon tiellä.

Maaliskuun 2025 alkupuolella, kun presidentin toimikautta oli kestänyt alle kuusi viikkoa, Kanadan pääministeri Justin Trudeau piti puheen kanadalaisille, yhdysvaltalaisille ja Trumpille. Hän tarkasteli Yhdysvaltojen uutta asennoitumista kansainvälisiin ja erityisesti Kanadan ja Yhdysvaltojen kahdenvälisiin suhteisiin ja pyysi yhdysvaltalaisia ”saamaan asioihin edes jotakin tolkkua”.³ Pahaksi onneksi Trumpin hallinnon toimissa yksinkertaisesti ”oli tolkkua”. Trumpin ja Muskin tammi-kuun 2025 jälkeen tekemillä toimilla, joita Trump jatkoi ilman Muskin apua saman vuoden puolivälin jälkeen, on yksi yhteinen nimittäjä. Ne tuhoavat sekä Yhdysvaltojen kykyjä yleensä että maan hallinnon mahdollisuuksia suojata kansallisia etuja ja kansalaisia.

Ulkopolitiikan alueella Trumpin hallinto ryhtyi hajottamaan valtioidenvälistä järjestelmää, joka on estänyt Yhdysvalloille vihamielisiä toimijoita voimistumasta ja laajentamasta vaikutuspiiriään Yhdysvaltojen kustannuksella. Hallinto on kohdistanut perusteettomia rangaistus-toimia naapurimaita vastaan ja vaurioittanut pahoin suhdeverkostoa, joka ei ole taannut vain eurooppalaisten ja Euroopan ulkopuolisten kumppanien vaan myös Yhdysvaltojen vaurauden ja turvallisuuden. Toimet ovat ulottuneet Yhdysvalloista maailman voimakkaimman valtion tehneisiin kauppa- ja puolustusyhteistyöverkostoihin samoin kuin kansalaisia kotimaassa suojaaviin hallinnon palveluihin.

Trumpin toimet poistivat välittömästi esteet, joiden avulla Yhdysvallat oli aikaisemmin estänyt Venäjää toteuttamasta vihamielisiä aikeitaan Euroopassa ja kaikkialla

maailmassa sekä eritoten Yhdysvaltoja vastaan. Trumpin hallinnon päättäväisyys painostaa Ukrainaa antautumaan Venäjälle on vain yksi mutta selkein esimerkki siitä, kuinka pitkälle Yhdysvaltojen johto on omaksunut Moskovaa tavoitteet. Myös kotimaassa Trump ja hänen johtavat virkamiehensä ovat toistuvasti palkinneet Venäjän puolesta Yhdysvaltoja vastaan toimivia henkilöitä ja rankaisseet niitä, jotka ovat tehneet päinvastoin.

Kotimaassa kansalaisoikeudet, puhdas ilma ja vesi, julkiset terveydenhuoltopalvelut, köyhien auttaminen ja koko oikeusvaltioperiaate ovat olleet jatkuvan hyökkäilyn kohteena. Valtionlaitosten sulkemiset, joukkokortisanomiset ja täsmäpuhdistukset ovat edistäneet Yhdysvaltojen demokratiaa suojanneen yhteiskunnallisen ja poliittisen järjestelmän tuhoutumista. Vallan on anastanut pieni ihmisryhmä, jonka toimintaa oikeusvaltioperiaate ei hilitse tai joka ei siitä yksinkertaisesti välitä. Nämä ihmiset ovat estoitta ohjanneet kansakunnan varallisuutta hallitsijalle ja tämän suosioon päässeiden oligarkkien muodostamalla sisäpiirille.

Trumpin kotimaassa ja ulkomailla aiheuttama hävitys ei ole itsessään osoitus siitä, että presidentin toiminnan taustalla olisivat Yhdysvalloille vihamieliset toimijat. Trumpin toimet ovat kuitenkin kiistatta hyödyttäneet näitä toimijoita, etenkin Venäjää ja Kiinaa. Kansainvälisen politiikan näyttämöllä Trump saavutti vuodessa sen, mihin ensin Neuvostoliiton ja sitten Venäjän poliittinen agitaatio ei pystynyt vuosikymmeniin, eli kääntämään eurooppalaisten yleisen mielipiteen vahvasti Yhdysvaltojen vastaiseksi ja tuhoamaan luottamuksen Yhdysvaltoihin turvallisuuden takaajana. Myös Trumpin helmikuun 2026 lopulla harhaisin perustein aloittama sota Irania vastaan – jonka lopputulos ei ole tiedossa tätä kirjoittaessani – on heiken-

tänyt Yhdysvaltojen voimaa merkittävästi ja hyödyttänyt vastaavasti Venäjää (ks. luku 10).⁴

Ryhdyin tekemään muistiinpanoja ja kokoamaan aineistoa tämän kirjan joidenkin lukujen pohjaksi melkein kymmenen vuotta sitten Trumpin ensimmäisen toimikauden aikana. Välittömin huolenaihe oli tuolloin presidentin osoittama ilmiselvä ymmärrys Venäjän niin Euroopan kuin Yhdysvaltojen suhteen asettamia poliittisia tavoitteita kohtaan. Aloin vakavissani suunnitella tätä kirjaa seurattuani Trumpin ja hänen lähipiirinsä tekemisiä presidentin toisen toimikauden ensimmäisten kuukausien aikana. Ajan mittaan tuli kuitenkin selväksi, että Yhdysvaltojen poliittisessa valtarakennelmassa oli peruuttamattomasti tapahtumassa jotakin paljon syvemmälle ulottuvaa ja politiikan suuntaa muuttavaa. Trumpin paniikinomaisella kiireellä toteuttama valtion toimintojen haltuunotto ei muuttanut vain Yhdysvaltojen ja Euroopan suhdetta. Se muutti myös Yhdysvaltoja sekä sen yhteiskuntaa ja maan poliittista järjestelmää. Yhdysvaltojen tapahtumia läheltä tarkkaillessani minulle valkeni, miten paljon Trumpin hallinnon kotimaassa toteuttamat valtavat muutokset eivät pelkästään suosineet Venäjää. Presidentti myös jäljitteli Venäjän vallanpitäjien toimintatapoja ja pani jossakin suhteessa paremmaksikin.

Sota totuutta ja tosiasioita vastaan, ilman rangaistuksen pelkoa riehuvat naamioidut puolisosilaalliset joukot, naapurimaiden uhkailu, vallan keskittäminen omia etujaan ajavan pienen klikin käsiin ja hallinnon toiminta suppean liikemiesliitin voittojen kasvattamiseksi ovat kuin peili-kuva Vladimir Putinin Venäjästä 25 vuoden ajalta. Tässä kirjassa kuvailemani tapahtumat toteutuivat Venäjällä vähitellen, joten vain niitä läheisesti seuraavat tarkkailijat tiedostivat selkeästi meneillään olevan muutoksen

laajuuden. Putin valitteli vuonna 2007 Münchenin turvallisuuskokouksessa pitämässään puheessa maailmanpolitiikan tilaa. Puheen sanoma yllätti aidosti monet kuulijat, ja sen on jälkeenpäin tulkittu osoittaneen käänteentekevää muutosta Venäjän politiikassa, vaikka Putin vain ilmoitti kaikkien kuullen, mihin suuntaan hänen maansa oli kulkenut jo vuosikausia. Trumpin Yhdysvallat on toiminut päinvastaisella tavalla: presidentti on toteuttanut ohjelmaansa joillakin yhteiskunnan osa-alueilla vauhdilla, joka on ollut vähintään yhtä nopea kuin Venäjällä. Toisinajattelijoiden vaimentaminen, kokeneiden asiantuntijoiden syrjäyttäminen ja hallitsijan uskottujen miesten muodostamaan sisäpiiriin tukeutuminen ovat johtaneet Venäjällä itsetuhoisiin päätöksiin, joista yksi esimerkki on maan vuonna 2022 aloittama laajamittainen hyökkäys Ukrainaa vastaan. Yhdysvalloissa Trumpin hallinnon tietoisesti harjoittama ulko- ja turvallisuuspoliittisten rakenteiden heikentäminen on ollut yksi keskeinen syy yhtä itsetuhoisiin tekoihin, kuten Irania vastaan vuonna 2026 aloitettuun sotaan. Yhdysvalloissa muodostumassa olevan uuden poliittisen järjestelmän hallitsevat piirteet ovat samat kuin Venäjällä, missä korruptiopyramidin huipulla oleva pienen pieni eliitti käyttää hyväkseen kansan suurta massaa.

Osa Trumpin hallinnon harjoittamasta Venäjän apinoinnista on lähes varmasti tiedostamatonta ja pikemminkin heijastelee ideologisia sympatioita. Presidentin leikkikalun, hänen lanseeraamansa sosiaalisen median viestialustan nimi Truth Social tuo mieleen entisen Neuvostoliiton kommunistisen puolueen Pravda-lehden, jonka nimi myös tarkoitti totuutta. Vaikka tämä ei liene tietoista jäljittelyä, kummassakin tapauksessa nimen haltija teeskentelee olevansa jotakin muuta kuin todella on – tarkoituksenaan kiistää ja häivyttää tosiasiat. Trump

toimii toistuvasti putinmaisemmin kuin Putin. Hän uhoaa Putinin lailla tuhoavansa vastustajansa viimeiseen mieheen mutta höystää viestejään törkeyksillä. Venäjän ja Valko-Venäjän johtajat ainakin alentuvat ilmoittamaan saaneensa vaaleissa ja kansanäänestyksissä vain 94–98 prosentin kannatuksen. Sen sijaan Trump hehkuttaa mielipidekyselyjen osoittavan, että hänellä on takanaan kansan sataprosenttinen tuki.⁵

Vuoden 1946 alkupuolella yhdysvaltalainen diplomaatti George Kennan lähetti asemapaikastaan Moskovasta Washingtoniin kuuluisan ”pitkän sähkeen”. Siinä hän varoitti Moskovan vihamielisten aikeiden muodostavan vaaroja, jotka olivat välttämättömyyden pakosta jääneet tilapäisesti taka-alalle lännen ja Neuvostoliiton tehdessä yhteistyötä toisen maailmansodan vuosina. Kennan varoitti sähkeen lopussa, että kauaskantoisin haaste Venäjän kanssa toimittaessa ”ja suurin meitä uhkaava vaara tätä ongelmaa käsitellessämme – on, että päästämme itsemme muuttumaan vastapuolemme kaltaiseksi”.⁶ Kun seuraamme, missä määrin Yhdysvallat matkii vastustajaansa aina vain enemmän, huomaamme sen olevan jo antautumassa Kennanin tarkoittaman suurimman vaaran edessä. Venäjä on siinäkin suhteessa pääsemässä voiton puolelle.

Yhdysvallat on tätä nykyä joillakin perusteilla arvioiden samassa kehitysvaiheessa kuin Venäjä oli aikanaan tiellä kohti ”mafiavaltiota”.⁷ (Käsittelen korruption ja oligarkkien roolia tarkemmin luvussa 5.) Ranskalainen strategiantutkija Olivier Schmitt näkee ”Yhdysvaltojen venäläistymiseksi” nimeämänsä tapahtumakulun taustalla toisiinsa liittyviä tekijöitä. Niitä ovat liberalismia vastaan kohdistuvat hyökkäykset, valkoista ylivaltaa ja fasismia lähentelevä kansallismielinen radikalismi sekä presidentille henkilökohtaista uskollisuutta vannovan järjestelmän

muodostuminen, minkä seurauksena korruptiosta on tullut luontainen osa päätöksenteon perusteita. Schmitt huomauttaa, että ”mitä tulee nykypäivän yhteisiin arvoihin, Republikaanisen puolueen äänestäjät – ja etenkin äänestäjäkunnan ytimen muodostava ’tehdään Amerikka suureksi jälleen’ -joukko – on paljon enemmän Venäjään päin kallellaan kuin sen konservatiiviset eurooppalaiset vastinparit”.⁸ Selväsananainen osoitus tällaisesta ideologiasta siirtymästä oli varapresidentti J. D. Vancen helmikuussa 2025 Münchenin turvallisuuskokouksessa pitämä hänelle tyypillinen hyökkäävä puhe. Kuulijat hätkähtivät havaitessaan, että Trumpin hallinnon ja Venäjän näkemysten välillä ei ollut suuria ideologisia eroja. Puhe myös paljasti Washingtonin hallinnon ja ”eurooppalaisten” normien välisen syvän kuilun.

Trumpin hallinnon harjoittama Venäjän mielistely ilmenee monella tavalla. Esimerkit ulottuvat valtavista käänteentekevästä poliittisista muutoksista, kuten oikeusministeriön haltuunotosta ja asevoimien johdon puhdistuksista, lyhytvaikutteisempiin yhteiskunnan osaluokkia koskeviin toimiin, kuten huomattavasti korotettuihin ulkomaalaisilta perittäviin maahantulomaksuihin. Venäjän jäljittely on saanut toisinaan sekä naurettavia että huolestuttavia muotoja. Aikanaan pilkattiin paita patsastelevaa Putinia, mutta nyt naureskellaan terveysministeri Robert Kennedyn sosiaaliseen mediaan lataamille videoille, joissa hän – samaten ilman paitaa ja farkut jalassa – treenaa salilla hikipäissään ja solahtaa sitten uima-altaaseen.⁹ Venäjää koko työuransa ajan tutkineet akateemikot, analyytikot ja tiedustelu-upseerit ovat tällaisten ilmiöiden seurauksena nousemassa johdonmukaisimmiksi ja luotettavimmiksi Yhdysvalloissa meneillään olevan kehityksen selittäjiksi.¹⁰ Brittiläinen

tutkija ja pitkäaikainen Venäjän-seuraaja Ruth Deyermont huomauttaa, että Trumpin toisen toimikauden hallinto ”muistuttaa monella lailla [Boris] Jeltsinin presidenttivuosien puoliväliä ja loppupuolta: henkilön ruumiillinen ja henkinen toimintakyky on silmin nähden heikentynyt, hän on voimaantunut presidenttiydestään, hänellä ei ole selkeää kuvaa päätöksentekovallan haltijasta, hän johtaa pidäkkeetöntä ja korruptoitunutta järjestelmää, joka hyödyttää hänen perhettään ja halukkaita presidentin vallan pönkittäjiä; hän sallii oligarkeille täyden toimintavapauden ja jättää kaikki muut huomiotta; hän ryhtyy tuhoisiin sotiin, joissa humanitaarisella oikeudella ei ole sanan sijaa; ja kansainvälisen politiikan näytämöllä oman aseman korostamisesta ja kunnioituksen tavoittelusta on tullut hänelle pakkomielle, mutta hän on epäonnistunut kummassakin pyrkimyksessään surkeasti ja langettaa syyn kaikkien muiden niskoille”.¹¹

Muutoksen tarkastelua

Lainaan tässä kirjassa tutkijoiden ja professorien ajatuksia. Silti kirja ei ole akateeminen tutkielma eikä politologinen monografi. En kirjoittanut teosta osallistuakseni väittelyyn siitä, onko kirjoittamishetkellä Yhdysvalloissa käynnissä oleva tapahtumakulku määriteltävä fasismiksi, autoritarismiksi vai joksikin muuksi ismiksi. Kirja on kooste havainnoista, jotka osoittavat, kuinka kaikki Yhdysvalloissa nyt meneillään oleva loihtii mieleemme traagisia, synkkiä, kaikille tuttuja tapahtumia toiselta aikakaudelta ja toisesta paikasta.

En tarkoita, etteikö Yhdysvalloissa näkemämme kehityskulku voisi tapahtua muissakin autoritaarisissa

valtioissa kuin Venäjällä. Monet ovat verranneet nyky-päivän Yhdysvaltoja myös 1930-luvun Saksaan eli ajan-jaksoon, jolloin natsit nousivat valtaan ja vakiinnuttivat asemansa. Olen välttänyt tuomasta esiin tätä näkökulmaa, sillä olen seurannut vain Putinin tekemisiä hänen tartut-tuaan vallan kahvaan Moskovassa, enkä tietenkään ollut näkemässä elämää Adolf Hitlerin Saksassa enkä voi näin ollen peilata omien kokemusteni perusteella, missä mää-rin natsi-Saksan tapahtumat heijastuvat suoraan nyky-Yhdysvaltojen tilanteeseen.

Tämä kirja on tavallaan jatkoa kahdeksan vuoden takai-selle teokselleni *Moskovan opit*. Siinä tarkastelin nykyisen Venäjän kehityksen taustalla aina vaikuttaneita yhteis-kunnallisia, kulttuurillisia ja poliittisia ilmiöitä ja selitin, kuinka nämä ilmiöt saavat Venäjän toimimaan niin kuin se toimii. Selittäessäni tässä kirjassa, millä tavoin Yhdys-vallat alkaa muistuttaa Venäjää, viittaan joihinkin *Mosko-van opeissa* yksityiskohtaisesti kuvailemiini ilmiöihin. Kädessänne oleva teos ei käsittele ensisijaisesti Venäjää, mutta jos haluatte tietää siinä käsittelemästäni aiheista enemmän, *Moskovan opeista* on hyvä aloittaa.

Viittaan jäljempänä myös vuonna 2024 ilmestyneeseen kirjaani *Kuka puolustaisi Eurooppaa?* Syy on ilmeinen: jotkut – mutta eivät kuitenkaan kaikki – Yhdysvalloissa näkemämme tapahtumakulut olivat kiistattomasti ennus-tettavissa jo tuolloin, niin kuin kirjoitin kyseisessä teok-sessani. Esimerkkejä tällaisesta kehityksestä ovat olleet Trumpin kyky kiertää tai mitätöidä häntä aikaisemmin pidätellyt demokraattisten valtaoikeuksien tasapainotta-miseksi luotu ”punnusten ja vastapunnusten” järjestelmä sekä hänen määrätietoinen toimintansa Venäjän etujen nostamiseksi Yhdysvaltojen eurooppalaisten liittolaisten etujen yläpuolelle.

Emme ehkä saa koskaan tietää Trumpin ja Venäjän keskinäisten suhteiden kaikkia yksityiskohtia, elleivät sitten Venäjän tiedustelupalvelujen arkistot avaudu joskus hamassa tulevaisuudessa. Se ei kuitenkaan todennäköisesti tule tapahtumaan. Voidaan silti todeta ilman epäilyksen häivää, että Trumpilla on jotakin salattavaa. Kiistaton osoitus siitä on hänen hallintonsa lähes kaikkialle ulottuva määrätietoinen pyrkimys vääristää ja pimittää Yhdysvaltojen tiedusteluyhteisön keräämiä presidentin ja Venäjän suhteita koskevia tietoja. Trumpin hallinto reagoi samalla tavalla presidentin roolin noustua esiin niin kut-sutuissa Epstein-asiakirjoissa. Sen sijaan, että hallinto olisi painokkaasti vaatinut läpinäkyvyyttä Trumpin syyttömyy-den todistamiseksi, se teki kaiken mahdollisen hämär-tääkseen ja pimittääkseen miesten suhteen luonnetta. Kummassakaan edellä mainitussa tapauksessa hallinto ei toiminut niin kuin syyttömän osapuolen odotettaisiin toi-mivan. Mutta kuten näemme luvussa 2, Trumpin ja Jeffrey Epsteinin kytkökset ovat erottamaton osa presidentin ja Venäjän välisen suhteen arvoitusta.

En kuitenkaan keskity tässä kirjassa asioiden syihin vaan niiden käytännön vaikutuksiin. Lähestymistapani voi olla pettymys lukijoille, jotka olivat toivoneet vielä yhtä yksityiskohtiin pureutuvaa tutkielmaa Venäjän Trumpiin kohdistamasta vaikuttamisesta. En kuitenkaan näe vähäi-sintäkään syytä julkaista taas yhtä kirjaa läpikotaisin käsitelystä aiheesta.¹² Trumpin ja hänen klikkinsä teot kertovat Trumpin aikeista selkeämmin kuin yksikään ulkopuolinen tarkkailija. Teot myös vahvistavat Trumpia ja hänen valtaan nousunsa seurauksia läheltä seuranneiden tahojen pahimmat epäilyt. Toisin sanoen vielä syvemmälle ulottuvalla syiden löytämiseksi tehtävällä ruumiinavauk-sella olisi verraten vähän arvoa, koska jo pitkään jatkuneen

kehityskulun nykyvaiheessa on oleellisempaa tarkastella tekojen vaikutuksia.

Jotkut lukijat saattavat puolestaan pettyä, koska en käsittele lähemmin Ukrainaa. Onhan Ukrainan kohtelu tunnetuin esimerkki Trumpin hallinnon Venäjän tavoitteita edistävästä toiminnasta. Se on tullut ilmiselväksi toinen toistaan seuraavissa maailman valtionjohtajien huippukokouksissa ja niin kutsutuissa rauhanneuvotte-
luissa. Mutta juuri se on, niin oudolta kuin kuulostaakin, yksi syy Ukrainan-kysymyksen jättämiselle vähemmälle huomiolle. *Kuka puolustaisi Eurooppaa?* -kirjan valmistu-
misen jälkeen Yhdysvaltojen suhtautumisesta Ukrainaan olisi tarjolla aineksia kokonaan uuteen teokseen. Yhdys-
valtojen Ukrainaan suuntaamat toimet ovat kuitenkin jo hyvin tiedossa, ja ne ovat seuranneet kirjassa ennus-
tamaani kaavaa. Sen vuoksi, vaikka monet luonnehtivat ”petokseksi” tapaa, jolla Trump kohtelee Ukrainaa, en pidä termiä oikeana, koska sen sijaan että presidentti ja hänen lähipiirinsä olisivat edes teeskennelleet tarkoittavansa hyvää, he eivät yrittäneetkään peitellä aikomuksiaan Kio-
vaa kohtaan jo kauan ennen vallan kahvaan tarttumista. Vaikka Trumpin toimikaudella tapahtunut Yhdysvaltojen politiikan suunnanmuutos Ukrainan sijasta Venäjää suosi-
vaan suuntaan on monien jäljempänä kuvailemieni tapah-
tumien ja kehityskulkujen taustalla, halusin ennenmin-
kin tuoda esiin vähemmän tunnettuja ja ei yhtä näkyviä Yhdysvalloissa tapahtuvan murroksen ilmenemismuotoja.

Niistä jokainen saattaa kuulostaa uskomattomalta. Mutta tämä ei ole yllätys, kun otetaan huomioon muu-
toksen ja sen aiheuttaman hävityksen hämmästyttävä
nopeus. Aikanaan skandaaleilta vaikuttaneet tapahtumat
joko unohdetaan tai ne jäävät hallinnon uusien ja aina vain
hätkähdyttävämpien toisiaan hengästyttävällä vauhdilla

seuraavien toimien varjoon. Muun muassa siksi olen käyttänyt tätä teosta kirjoittaessani runsaasti lähdeaineistoa ja kehotankin lukijoita perehtymään kirjan lopussa mainittuihin lähteisiin ja avaamaan niihin liittyviä linkkejä. Näin saa kattavasti tietoa Yhdysvalloissa käynnissä olevan muutoksen kaikista osa-alueista ja niiden taustalla olevien avaintekijöiden toiminnasta. Tapahtumien vyöry on niin nopeaa, että ennen kuin lukija saa tämän kirjan käsiinsä, paljon uutta on ehtinyt tapahtua. Jos ihmettelette, miksi en mainitse jotakin tiettyä vuoden 2026 jälkipuolella tapahtunutta asiaa, siihen on syynsä: kirja täytyi saada valmiiksi, joten sen sisältö piti ”lukita” sovittuna ajankohtana. Ensimmäisen vedoksen ja kirjan painoon menon väliin jääneenä lyhyenä ajanjaksonakin ehti tapahtua merkittäviä muutoksia. Jäljempänä usein mainittu kansallisen tiedustelun johtaja Tulsi Gabbard sanoutui irti tehtävästään toistellen viimeisiin virassaolopäiviinsä saakka Venäjän disinformaatiokampanjaa edistäviä lausuntoja.¹³ Yhdysvaltojen sitoutuminen puolustamaan Eurooppaa sotilaallisesti on ollut koko ajan epävarmaa. Puolustusasioiden tarkkailijoilla oli kädet täynnä työtä toukokuun 2026 puolivälissä heti tämän kirjan vedoksen valmistumisen jälkeen, kun Washingtonista tuli peräjälkeen ristiriitaisia ilmoituksia liittyen joukkojen vetämiseen Saksasta ja Puolasta – tai lisäjoukkojen lähettämisestä näihin maihin. Tämä aiheutti suurta levottomuutta Euroopassa ja ilmeisesti myös Yhdysvaltojen puolustusministeriö Pentagonissa.¹⁴ Mikään tällaisista nopeista muutoksista ei ole kuitenkaan vielä aiheuttanut tarvetta muuttaa kirjan perimmäisiä, levottomuutta herättäviä loppupäätelmiä. Juuri tämän kirjan mennessä painoon näkyvä yhdysvaltalainen aktivisti Laura Loomer muutti mielipiteitään 180 astetta tavalla, joka hämmästytti kaikkia. Loomer selitti

oivaltaneensa liian myöhään, että sekä hän että monet muut johtavat Trumpin myötäilijät olivat joutuneet Venäjän harjoittaman propaganda- ja horjuttamiskampanjan pauloihin.¹⁵

Tällaisen lähestymistavan tuloksista on vaarassa muodostua yhdenlainen ostoslista: tiedonmurusten ja todisteiden luettelo. Mutta se ei ole oikeastaan ongelma. Aidosti merkittävää on, minkälainen kokonaiskuva todistusaineistosta muodostuu. Kokonaiskuvasta nähdään, että Yhdysvallat on tietoisesti hylännyt periaatteen olla hyvyttä maailmassa edistävä voima, joka tekee pesäeron autoritaariisiin ja diktatorisiin valtioihin. Se koettaa nyt jäljitellä Venäjän valtionjohtamismallia sen sijaan, että nousisi sitä vastaan. Näemme luvussa 1, miten Trumpin hallinto on noudattanut tätä toimintatapaa täsmälleen samalla tavalla kuin Venäjä on pyrkinyt neutraloimaan Yhdysvallat – ei nujertamalla maataan sotilaallisesti vaan muuttamalla vuosikymmenten aikana Yhdysvaltojen yhteiskuntaa ja politiikkaa sisältäpäin.

Jotkut kuvailemani tapahtumat ovat ennestään tuttuja. Sekä Yhdysvalloissa että muualla tätä kirjaa lukevat saattavat tunnistaa siitä yksittäisiä tapauksia, varsinkin jos ne ovat vaikuttaneet suoraan heidän elämäänsä. Mutta meneillään olevaa tapahtumakulkua ei ole kuvattu kokonaisuutena juuri lainkaan – tietääkseni ei ainakaan yhtä tarkasti kuin tässä kirjassa. Juuri tämä kokonaiskuva määrittää Yhdysvaltojen lähiajan kehitystä. Toisin sanoen, vaikka selostan jäljempänä Trumpin Yhdysvalloissa tapahtuvaa murrosta useista monelle lukijalle ehkä jo ennestään tutuista näkökulmista, niiden nivominen yhdeksi kokonaiskuvaksi johtaa erityisen huolestuttaviin päätelmiin.

Yhdysvallat kokonaisuutena näyttää toistaiseksi vakaalta: laajoja yhteiskunnallisia levottomuuksia ei ole

esiintynyt, ja monet kansalaiset tuntevat käynnissä olevan muutoksen toistaiseksi vain tarpeena tinkiä aina vain enemmän kotitalouksien menoista. Syynä tähän saattaa olla, että hallinnon tähänastisten toimien kaikki vaikutukset eivät ole vielä nähtävissä Yhdysvalloissa. Yhdysvaltojen ulkopuolella suurstrategioita ja maailmanpolitiikkaa seuraavat pitkän linjan poliitikot, kuten Ruotsin entinen pääministeri Carl Bildt, ovat kuitenkin toistuvasti luonnehtineet Yhdysvalloissa tapahtunutta kehityskulkua ”sivilisaation itsemurhaksi” tai ”kansalliseksi itsemurhaksi”. Tosin ranskalainen kansainvälisen politiikan tutkija François Heisbourg on varoittanut näin jyrkästä tulkinnasta ja lisännyt, että ”Amerikalle vihamieliset toimijat, Kiina ja Venäjä, pyrkivät kovalla kiireellä tekemään siitä yhdenlaisen avustetun itsemurhan”.¹⁶

Vaikka Yhdysvalloissa jotkut Trumpin ajaman muutoksen yksittäiset toimet voivat nostattaa huolta ja raivoakin, niiden yhteisvaikutusta ei juuri luonnehdita ”kansalliseksi itsemurhaksi” ehkä siksi, että vaikutusten ulottumattomiin toistaiseksi jääneiden kansalaisten mielestä asioista pidetään liikaa melua. Silti ei pidä aliarvioida muutoksen ulottuvuutta ja nopeutta. Tiedotusvälineet keskittyvät yksityiskohtiin nivomatta niitä yhtenäiseksi kokonaiskuvaksi. Mutta kaduilla partioivat sotilaat, hallinnon arvostelijoiden koteihin tehtävät ratsiat, ilman asianmukaista menettelyä tehtävät joukkopidätykset, tiedotusvälineiden toiminnan ja ilmaisuvapauden rajoittaminen, puolisotilaallisten joukkojen harjoittaman katuväkivallan salliminen ilman murhasyytteeseen joutumisen pelkoa, väkivaltaisten rikollisten vapauttaminen siitä syystä, että heidän uhriensa olivat presidentin vihollisia, samoin kuin terrorismia, ääriliikkeitä ja tartuntatauteja vastaan rakennettujen maanlaajuisten turvajärjestelyjen murentaminen

KENEN ETUJA YHDYSVALTOJEN HALLINTO AJAA?

Moni Trumpin hallinnon ratkaisuksista näyttää toteuttavan Kremlin pitkäaikaisia haaveita. Selkein esimerkki tästä on Yhdysvaltojen tuki Venäjän toimille Ukrainassa.

Mutta kyse on paljon muustakin: totuuden määrätietoinen hämärtäminen, naamioitujen liittovaltion joukkojen tuominen kaduille, naapurimaiden uhkailu, vallan keskittäminen ja kapean oligarkkipiirin suosiminen ovat kuin suoraan Putinin pelikirjasta.

Trumpin Amerikka alkaa muistuttaa pelottavalla tavalla Venäjää. On meidän kaikkien kannalta huolestuttavaa, jos maailman vaikutusvaltaisin demokratia purkaa vapaaehtoisesti rakenteita, joiden varaan sen turvallisuus ja lännen yhteinen järjestys ovat rakentuneet.

KEIR GILES on Britannian johtava Venäjä-asiantuntija. Hän on kirjoittanut aiemmin muun muassa menestysteokset *Venäjän sota jokaista vastaan* sekä *Kuka puolustaisi Eurooppaa?*

9 789528 510857

KL 99.1
ISBN 978-952-851-085-7

DOCENDO
www.docendo.fi

Kirjallijakuva: Munira Mustaffa
Kansi: Jarkko Lemetyinen